

2. З доповіді президента України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.unian.ua/politics/1053349-prezident-rozpoviv-pro-masshtabi-zbitkiv-u-sferi-promislovosti-i-vitrati-na-viynu.html>. – Заголовок з екрану.

3. Лесько О.Й. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку промислових підприємств за сучасних умов / О.Й. Лесько, І.В. Причепка / Вісник Вінницького політехнічного інституту. – Вінниця. – 2016. – № 1. – С. 44-48.

СТАН ІННОВАЦІЙНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

*Можайкіна Н.В., к.е.н., доцент,
Кудренко Д.О.*

*Харківський національний університет міського господарства
ім. О.М. Бекетова*

Підвищення конкурентоспроможності вітчизняної промисловості можливо тільки через розвиток інноваційної діяльності. Одним з головних напрямків розвитку і стимулювання інноваційної діяльності є створення інноваційної інфраструктури. Від наявності та стану цих ресурсів, від можливостей підприємств їх використовувати, залежить ефективність інноваційної діяльності, тому коротко розглянемо перераховані ресурси з точки зору можливих конкурентних переваг українських інноваційних підприємств.

Перш за все, науково-дослідна база дослідних організацій в основному застаріла. Окремі закупівлі сучасного наукового обладнання не можуть радикально змінити ситуацію, тому варто сподіватися на збереження за українськими підприємствами провідних позицій у наукових дослідженнях. Виробничі потужності промислових підприємств машинобудівного комплексу також в основному застаріли. Підприємствами здійснюється дуже мало закупівель сучасного обладнання, здатного забезпечити виробництво продукції високої складності. Таким чином, виробничу базу науково-технічного комплексу також навряд чи можна вважати конкурентною перевагою. Для забезпечення випуску сучасної продукції необхідно забезпечити підприємствам можливість доступу до сучасного обладнання і технологій. Особливо актуальна ця проблема для малих і середніх підприємств, які в силу слабких фінансових можливостей і невеликих обсягів виробництва не можуть придбати сучасне обладнання. У той же час саме малі інноваційні підприємства розглядаються як один з основних джерел інновацій для промисловості.

Наслідком такого становища речей в промисловості стала ситуація, коли фундаментальна наука створює продукт, який не може бути раціонально використаний підприємствами всередині країни. Замість цього часто відбувається передача перспективних науково-технічних результатів в промислово розвинені країни, де вже і здійснюється їх комерціалізація. Серйозним ресурсом є наукові розробки, що залишились від старих часів. Унікальні технології поки залишаються ресурсом, що підтримує окремі острівці

високотехнологічного бізнесу в промисловості. Ряд підприємств продовжує випускати невеликі партії приладів, які успішно реалізуються на внутрішньому і зовнішніх ринках. Однак прикладів, коли здійснюється масштабне використання старих технологій дуже небагато. Крім того, слід зазначити, що технології, які ще використовуються нашими підприємствами з часом морально старіють і порівняльна ефективність їх поступово зменшується за рахунок розробки нових напрямків і технологій, що створюються на новій науковій і технологічній базі, яка майже відсутня в українській промисловості. Проблемою підприємств, що випускають таку продукцію, останнім часом є старіння кадрів, які є носіями цих технологій. Високий кадровий потенціал, який протягом останніх років був нашою перевагою, може поступово зійти нанівець без адекватного його підживлення молодими співробітниками.

Ще однією серйозною проблемою наукоємного сектора економіки є доступ до фінансових ресурсів, який у більшості промислових підприємств наукомісткої сфери обмежений. Розвиток підприємств йде в основному за рахунок використання власних коштів. Практично немає надходжень позикових коштів на етапі розробки продукції. Венчурні схеми залучення капіталу в даний час не працюють, і елементарний аналіз показує, що найближчим часом в значущих для економіки масштабах працювати не будуть через нерозвиненість фондового ринку. Нарешті ще один важливий ресурс – розвиток системи збуту наукоємної продукції. Не маючи досвіду торгівлі на світових ринках і кваліфікованих кадрів, наші підприємства не в змозі успішно боротися за ринки із зарубіжними конкурентами.

На основі викладених фактів можна зробити висновок, що окремі стратегічні переваги української інноваційної системи не підкріплені комплексом ресурсів і з часом втрачають своє значення. Рішення існуючих проблем можливе за рахунок розвитку інфраструктури інноваційної діяльності.

Основним завданням інфраструктури інноваційної діяльності є сприяння вирішенню перерахованих вище проблем. В даний час існує досить розгалужена мережа організацій, що сприяють розвитку інноваційної діяльності: іноваційно-технологічні центри та технопарки, іноваційно-промислові комплекси, технологічні кластери, техніко-впроваджувальні зони, центри колективного користування високо-технологічним обладнанням.

Стан інноваційної інфраструктури України свідчить, що існують серйозні дисбаланси в його організації та функціонуванні. Якщо за частиною напрямків існує досить розвинена система, то за іншими робота практично не розпочато. Завданням на найближчу перспективу є створення такої інфраструктури інноваційної діяльності, яка дозволяла б забезпечити необхідний баланс ресурсів інноваційних підприємств. Слід відразу зазначити, що об'єкти інноваційної інфраструктури можуть вирішувати лише частину проблем і успішний розвиток інноваційної діяльності не може бути поставлено виключно в залежність від наявності або кількості відповідних об'єктів інфраструктури.

Для успішного функціонування інноваційна система повинна мати також сприятливу нормативно правову базу і ефективну систему виведення на ринки продукції інноваційних підприємств. Серед інструментів державного стимулювання процесів підтримки інноваційного розвитку слід виділити такі: пільгове оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності, здешевлення позикових коштів для підприємств, які реалізують інноваційну продукцію, цільове фінансування та бюджетне субсидування інноваційних проектів тощо.

РОЗВИТОК ТЕОРЕТИЧНИХ ЗАСАД УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

*Нікітіна А.В., к.е.н., доцент,
Кадигроб Ю.Ю., Матухно Д.О.*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У сучасних умовах розвитку і поглиблення економічних відносин система управління інвестиційною діяльністю в Україні, її функціонування вимагають моделювання як бізнес-процесів, так і бізнес-систем на основі досвіду практичної роботи з управління інвестиційною діяльністю, його наукового узагальнення, переходу до стрункої методології аналізу і проектування процедур управління інвестиційною діяльністю.

Терміни «управління» і «менеджмент» найчастіше використовуються у сучасній науковій літературі як поняття ідентичні, взаємозамінні, у широкому сенсі синонімічні, другий термін є аналогом першого, його синонімом, але не повною мірою [1]. Варто зазначити, що у рамках цього дослідження теоретичних засад інвестиційної діяльності ми ототожнюємо ці терміни.

Узагальнюючи, на нашу думку, поняття інвестиційного менеджменту можна визначити наступним чином: це свідомий і чітко цілеспрямований процес, що передбачає управління інвестиціями в єдності своїх сутнісних сторін, а саме: змісту й технології управлінських функцій і процедур, та дослідження всіх економічних і фінансових відносин, які виникають у процесі управлінських дій та які тим чи іншим чином впливають на об'єкт управління (інвестиції підприємства, систему взаємопов'язаних складових частин його інвестиційної діяльності, які утворюють інвестиційний процес), включаючи, як чинники зовнішнього, так і внутрішнього середовища.

Свою головну мету й основні задачі система інвестиційного менеджменту реалізує шляхом здійснення певних функцій, які являють собою взаємопов'язаний і взаємозалежний комплекс різних видів робіт, що виконуються. Ці функції, які визначені комплексним змістом системи управління інвестиційною діяльністю підприємства, можна умовно поділити на дві основні групи: функції інвестиційного менеджменту як управлінської системи; функції інвестиційного менеджменту як спеціальної області управління підприємством (рис. 1). Зазначимо, що основні функції інвестиційного менеджменту як спеціальної області управління підприємством розглянуті у найбільш агрегованому вигляді.